

J.J. Strossmayer University of Osijek
Department of Economics

Graduate Program
in Entrepreneurship

Mogu li geodeti mijenjati planet, a ne samo mjeriti?

Slavica Singer

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

UNESCO Katedra za poduzetništvo

Članica Nacionalnog vijeća za konkurentnost

www.pspefos.hr

natuknice

- Velika slika i ja
- Tko se boji promjene?
- Čekati ili činiti?
- Ja i velika slika

Dilema?

Konvergencija prema EU BDP:

- 30 godina sa stopama rasta od 4-5%
- 10 godina sa stopama rasta od 8%

Zašto trčimo tako sporo?

- Konkurentnost Hrvatske:
 - Tapkanje u mjestu i pad, od 2002. godine
 - Od 52. mjesta na 77. mjesto (2010.)
- Neiskorišteni ljudski resursi
 - Nezaposlenost: iznad 10% i u godinama prije globalne krize
 - Zaposlenost: 56,5% (EU65%)

Zbog čega su nam teške noge?

World Economic Forum:

- Nedovoljna poslovna sofisticiranost
- Niska efikasnost tržišta rada
- Nedovoljna kvaliteta institucija

Transparency International:

- Korupcija

Global Entrepreneurship Monitor:

- Niska razina poduzetničkih pothvata s potencijalom rasta

European Innovation Scoreboard

- Hrvatska JEDINA u grupi zemalja koje hvataju korak, ali najsporije

European Innovation Scoreboard, 2008

TABLE 2: INNOVATION GROWTH LEADERS

Group	Growth rate	Growth leaders	Moderate growers	Slow growers
Innovation leaders	1.6%	Switzerland (CH)	Germany (DE), Finland (FI)	Denmark (DK), Sweden (SE), United Kingdom (UK)
Innovation followers	2.0%	Ireland (IE), Austria (AT)	Belgium (BE)	France (FR), Luxembourg (LU), Netherlands (NL)
Moderate innovators	3.6%	Cyprus (CY), Portugal (PT)	Czech Republic (CZ), Estonia (EE), Greece (GR), Iceland (IS), Slovenia (SI)	Italy (IT), Norway (NO), Spain (ES)
Catching-up countries	4.1%	Bulgaria (BG), Romania (RO)	Latvia (LV), Hungary (HU), Malta (MT), Poland (PL), Slovakia (SK), Turkey (TR)	Croatia (HR), Lithuania (LT)

Average annual growth rates as calculated over a five-year period.

European Innovation Scoreboard, 2009

Group	Growth rate	Growth leaders	Moderate growers	Slow growers
Innovation leaders	1.5%	Switzerland (CH)	Finland (FI), Germany (DE)	Denmark (DK), Sweden (SE), United Kingdom (UK)
Innovation followers	2.7%	Cyprus (CY), Estonia (EE)	Iceland (IS), Slovenia (SI)	Austria (AT), Belgium (BE), France (FR), Ireland (IE), Luxembourg (LU), Netherlands (NL)
Moderate innovators	3.3%	Czech Republic (CZ), Greece (GR), Malta (MT), Portugal (PT)	Hungary (HU), Lithuania (LT), Poland (PL), Slovakia (SK)	Italy (IT), Norway (NO), Spain (ES)
Catching-up countries	5.5%	Bulgaria (BG), Romania (RO)	Latvia (LV), Turkey (TR)	Croatia (HR)

Average annual growth rates as calculated over a five-year period.

Po(r)uke

- Promjene... prilike ili prijetnje?
- Što se događa kada nestane ono na što smo navikli?
 - Who moved my cheese?

Spencer Johnson, 1998

www.whomovedmycheese.com

Brzi - Scurry

Njuškalo - Sniff

Kukalo - Hem

www.psp.efos.hr

inženjera geodezije, 23.10.2010.

Oklijevalo - Haw

www.psp.efos.hr

singer_III simpozij ovlastenih
inženjera geodezije, 23.10.2010.

Tko je maknuo moj sir?

- 2 miša (Brzi i Njuškalo)
- 2 "little people" (Kukalo i Oklijevalo)
- Žive u labirintu
- Traže sir - metafora za sreću i uspjeh
- Nađu sir, ali ga pojedu

- Što se događa kada nestane ono na što smo navikli?

Po(r)uke

- Kome smo slični?
 - Brzi
 - Njuškalo
 - Oklijevalo
 - Kukalo
- Jesmo li spremni za dan kada nestane naš sir?
- Što činimo kada netko uzme naš sir?

Ima li razlike?

- Tko od vas se boji promjena?
- Tko od vas misli da se drugi ljudi boje promjena?

Po(r)uke

- Pozitivne reakcije umjesto negativnog ponašanja
- Konstruktivne misli umjesto destruktivnih emocija
- Osjećaj povjerenja i sposobnosti umjesto nesigurnosti i nemoći
- Hvatanje prilika umjesto prebrojavanja prepreka
- Biti zagovornik ideje, promjene umjesto biti žrtva

Strateško pozicioniranje

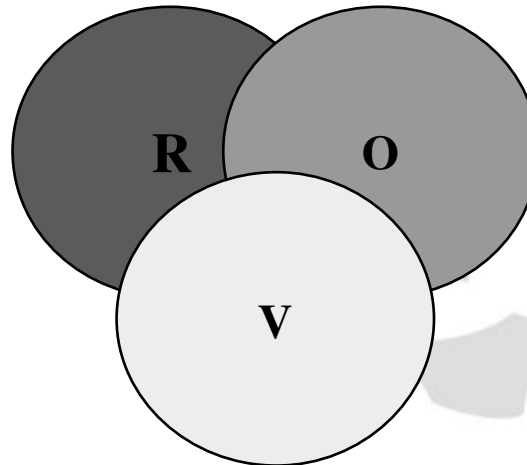
- Efektivnost i efikasnost
- Usklađenost sa promjenama u okolini
 - ORV analiza
- Zadovoljstvo *stakeholdera*
 - Ključni faktori uspjeha, ovisno o djelatnosti / osobi

O-R-V analiza - efektivnost

- **Okolina** - svijest o prilikama, prijetnjama i dinamici promjena
- **Resursi** - strateški razvijani, voditi računa o snagama i slabostima (KSF) i temeljnim kompetencijama
- **Vrijednosti** (vodstvo i kultura organizacije) - jesu li u skladu sa okolinom i KSF?

Uspješna organizacija

**Jakosti
i
slabosti**

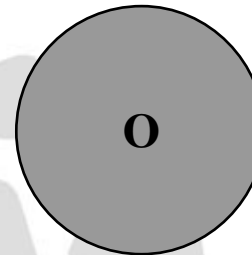
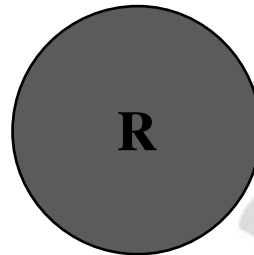

**Prilike
i
prijetnje**

**Liderstvo i
kultura**

Izgubljena organizacija

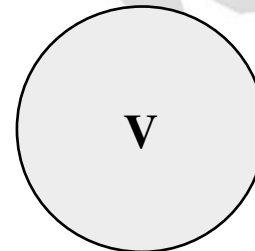
**Jakosti
i slabosti**

**Prilike
i prijetnje**

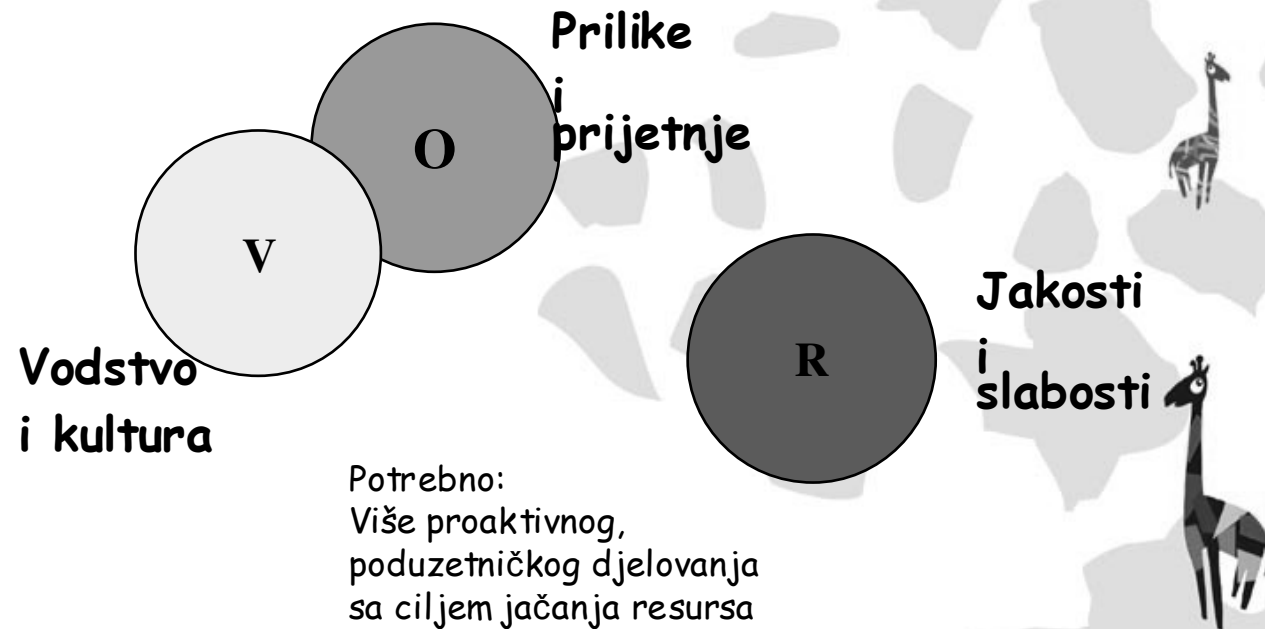
Potrebno:
radikalna promjena
strategije,
strukture,
liderstva

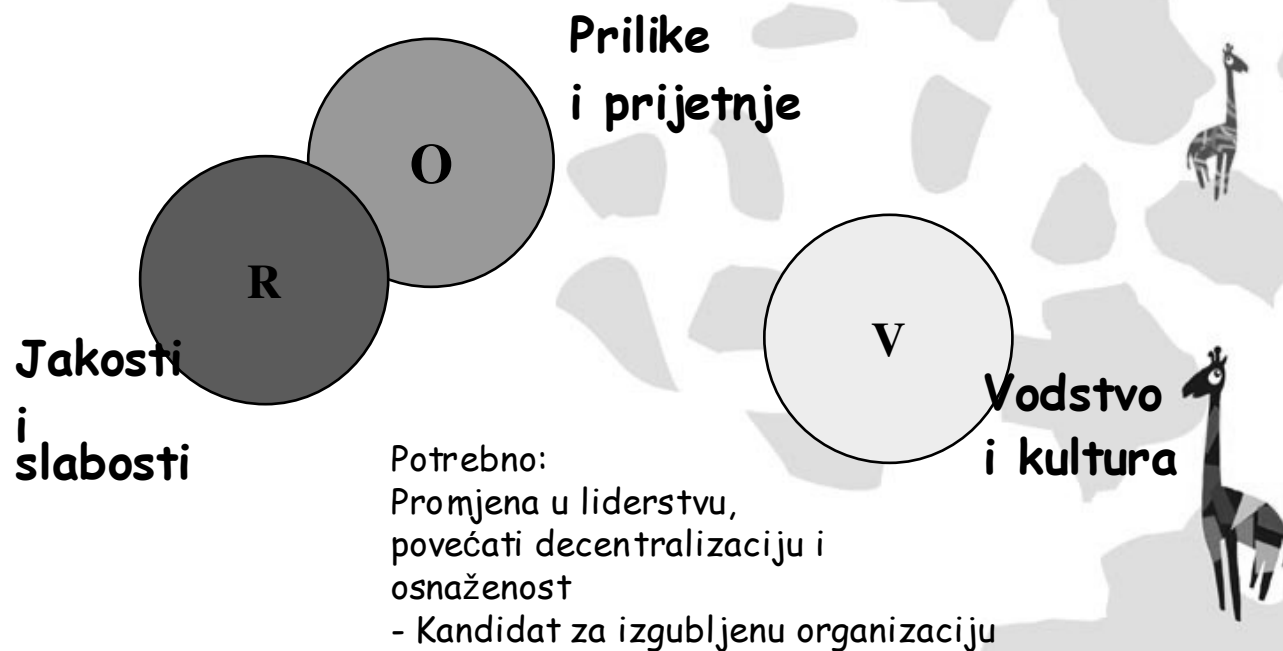
**Liderstvo i
kultura**

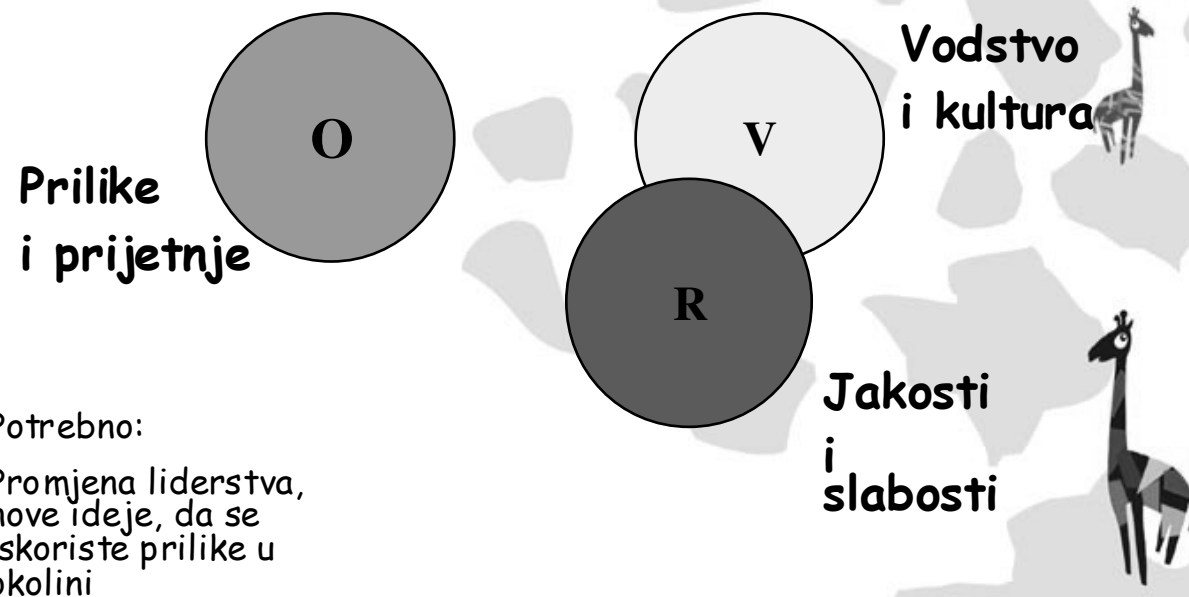
Svjesno nekompetentna organizacija

Nesvjesno kompetentna organizacija

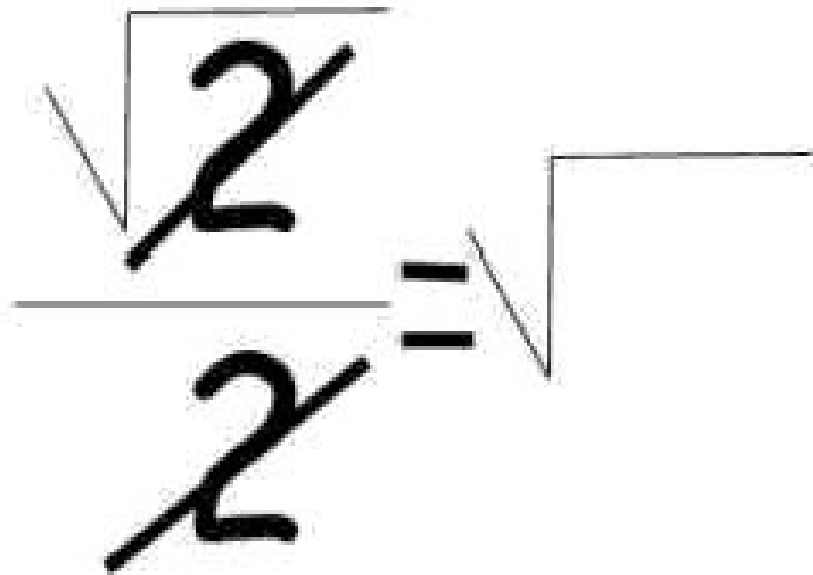
Organizacija u strateškom "čekanju"

Čekati ili činiti?

- Čekati?
 - 30 godina doći do prosjeka EU BDP/pc
- Činiti
 - Poduzetničko djelovanje
 - na razini pojedinca i institucije za proaktivno i INOVATIVNO djelovanje i spremnost preuzimanja rizika
 - Inovacije i invencije

Resuelve la ecuacion:

$$\frac{1}{n} \sin x = ?$$

$$\frac{1}{\cancel{n}} \sin \cancel{x} =$$

$$six = 6$$

i?

Osnovni ciljevi

- Opstanak
- Olakšati (racionalizirati) napore u ostvarivanju opstanka (efikasnost)
- Održivi razvoj (efektivnost i efikasnost)
 - *Benchmark*

Poduzetništvo JE...

- način života
 - u kojem se **roje** IDEJE kako nešto može biti bolje
 - u kojem se **prepoznaju** PRILIKE za pretvaranja ideja u pothvat
 - u kojem se ideje **povezuju** s prilikama i tako nastaje PROMJENA / POTHVAT
- znanje kako poslovne funkcije staviti u službu proaktivnog, kreativnog i inovativnog ponašanja
- cjeloživotna kompetencija (EU: 8 cjeloživotnih kompetencija)

Poduzetništvo NIJE...

- (SAMO) malo poduzeće
 - većina malih poduzeća je nepoduzetna
 - samo 8-10% malih poduzeća raste (u najrazvijenijim ekonomijama)
- management - jedna poslovna funkcija
 - poduzetništvo JE znanje kako poslovne funkcije staviti u službu proaktivnog, kreativnog i inovativnog ponašanja

Ja i velika slika

- Jesmo li dorasli situaciji?
 - Politički i ekonomski tranzicijski procesi - pristup Europskoj uniji
 - Regionalna razvojna neravnoteža (nejednak pristup prilikama)
 - Svjetska recesija
- Odgovor?
 - Razviti poduzetnički (proaktivni, inovativni) kapacitet društva - pojedinaca i institucija
- Kako?
 - Triple Helix model

Triple Helix

- Spiralni model inovacijskog procesa - višestruki odnosi u kapitalizaciji znanja – HIBRIDIZACIJA (Etzkowitz, 2000):
 - Interna **PODUZETNIČKA** transformacija svakog aktera
 - Sveučilišta
 - Poslovnog sektora
 - Države
 - Međusobni utjecaj svakog aktera
 - Kreiranje nove razine trilateralnih mreža za stvaranje novih ideja i oblika high-tech, high-touch razvoja

Triple Helix - društvena inovacija

- od nesuradnje do suradnje
- od bilateralne do trilateralne suradnje
- od hijerarhije i birokratske strukture do lateralnih, otvorenih timova

Triple Helix - odakle početi?

- Od bilo kojeg aktera
 - Sveučilišta, države, poslovnog sektora
- Na bilo kojoj razini
 - Regionalnoj, nacionalnoj, međunarodnoj

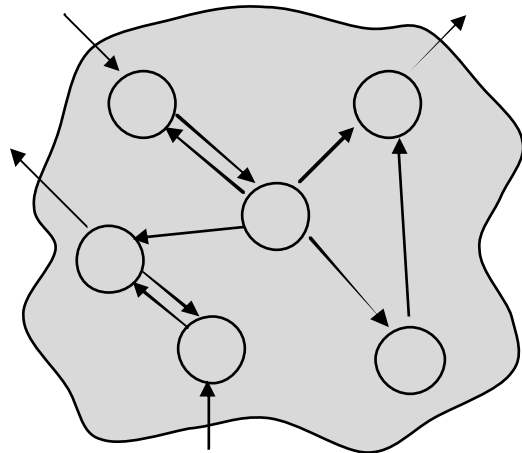
Triple Helix nastaje ako je...

- Država - pristojna
- **Sveučilište - autonomno i odgovorno, poduzetničko**
- Poslovni sektor - konkurentan (produktivan, inovativan, poduzetan)

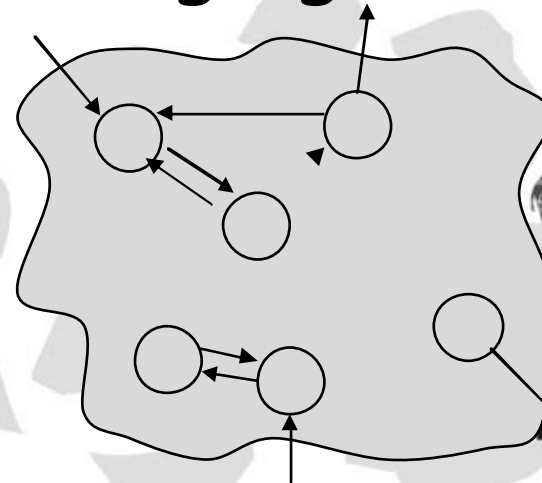
Kako ja funkcioniram?

Sistem

vs. Agregat

Sistem - skup podсистema koji su SVI povezani, direktno ili indirektno

Agregat - skup podсистema, prostorno i vremenski blizu, ali samo djelomično povezani

Možete li zamisliti...

- Sveučilišta koja mijenjaju sebe i svijet oko sebe
- Odgovorne vlade koje služe potrebama svojih građana
- Poslovni sektor koji je društveno odgovoran

Možemo li...

- primijeniti princip KREATIVNE DESTRUKCIJE za otvaranje novih načina funkcioniranja i rješavanja problema (Schumpeter)
- kreirati poduzetničku kulturu koja će biti MOBILIZER i EQUALIZER mladih ljudi za prilike u društvu (Timmons)
- oblikovati svoje ponašanje za HVATANJE PRILIKA bez obzira na trenutna resursna ograničenja (Stevenson)
- Izgrađivati i održavati svoju poduzetničku kompetenciju sa znanjima i vještinama za poslove 21. stoljeća:
IDENTIFICIRANJE PROBLEMA, RJEŠAVANJE PROBLEMA,
RAZMJENA IDEJA (Reich)

Poštanski sandučić za račune

www.psp.efos.hr

singer_III simpozij ovlastenih
inženjera geodezije, 23.10.2010.

Slavica Singer

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku
UNESCO Katedra za poduzetništvo

Gajev trg 7
HR-31000 Osijek

Phone: +385 31 224 444

Mobile: +385 91 22 44 061

Fax: +385 31 224 438

E-mail: singer@efos.hr

www.pspefos.hr

www.pspefos.hr

